



Integriteitsprotocol PAC

vastgesteld door het partijbestuur op 6 juli 2021.

Inleiding

In dit protocol is vastgelegd wat het PAC verstaat onder het begrip integriteit, met welke criteria en aan de hand van welke waarden de partij integriteit toetst, hoe de verantwoordelijkheden zijn vastgelegd en hoe integriteit getoetst wordt in kandidaatstellingsprocedures.

1. Definitie

Integriteit draait om het nemen van verantwoordelijkheid als functionaris, raadslid of wethouder van het PAC en de bereidheid om daarover verantwoording af te leggen.

Concreet betekent integriteit voor ons:

- Doen wat je zegt: eenheid in woorden en gedrag
- Doen wat bij je rol hoort: gedrag dat past bij wat van je verwacht wordt
- Doen wat is afgesproken: gedrag dat past binnen wetten, regels en afspraken

Om daaraan te kunnen voldoen is het van belang dat iedereen die actief is binnen PAC beschikt over een eigen moreel kompas en afwegingen maakt op basis van onze uitgesproken en onuitgesproken normen.

Integriteit is gestoeld op de volgende waarden:

- Moraliteit (of: moreel besef): de functionaris is zich scherp bewust van de voorbeeldrol die hij of zij in de samenleving heeft t.a.v. morele en ethische afwegingen.
- Onafhankelijkheid: de functionaris vermijdt belangenverstremming en de schijn daarvan.
- Transparantie: de functionaris is open over o.a. nevenfuncties, neven inkomsten, declaraties, ontvangen en betaalde giften etc. en is in redelijkheid proactief in het verstrekken van informatie daarover.
- Vertrouwelijkheid: de functionaris gaat zorgvuldig om met kennis en informatie.
- Zorgvuldigheid: respect voor allen en kent gelijke rechten toe aan alle individuen en instanties.
- Loyaliteit: de functionaris is loyaal aan de partij en de kiezers.

Integriteit kan onder druk komen te staan (d.w.z.: een integriteitsprobleem opleveren) als er sprake is van (vermeende) aantasting van vertrouwen of reputatie door:

- (Structureel) verschil in woorden en gedrag
- Gedrag dat afwijkt van normen die horen bij een functie of positie
- Grensoverschrijdend gedrag (gedrag dat bestaande codes, wetten/regels of afspraken overschrijdt)
- Belangenverstremming of beïnvloeding
- Persoonlijke omstandigheden
- Gedragingen uit het verleden. Niet-integer gedrag kan bestaan zonder dat er sprake is van opzet of onwettelijk gedrag.

2. Verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheid voor integer gedrag ligt bij:

1. de persoon zelf (primair)
2. degene(n) die hem of haar geselecteerd hebben (secundair)
3. degene(n) die zijn of haar functioneren beoordelen (in laatste instantie)

Iedereen is primair zelf verantwoordelijk voor zijn of haar integriteit. Die moet tot uiting komen in ieders gedrag bij de uitoefening van rol of functie binnen het PAC en op de wijze waarop hij of zij omgaat met relevante gedragingen in het verleden, inclusief de melding van mogelijke integriteitsproblemen.

Afhankelijk van de situatie zijn anderen (mede) verantwoordelijk voor het afhandelen en signaleren van integriteitskwesties, denk daarbij aan voorzitters van bestuur en fractie.

Het partijbestuur van het PAC is eindverantwoordelijk voor het opstellen van beleid en het (doen) organiseren van de preventieve taken. De partijvoorzitter is portefeuillehouder voor Integriteitszaken. Uiteindelijk kan of moet het partijbestuur ingrijpen of handelen als de integriteit van PAC als geheel in het geding is.

Het is van belang om wat betreft eventuele consequenties eenduidig en helder te zijn: de persoon in kwestie is verantwoordelijk en zal daar bij schending van integriteit de consequenties van moeten dragen.

3. Werkwijze Integriteitstoets bij kandidaatstelling

De integriteitstoets behoort tot de vaste procedure bij kandidaatstellingen binnen het PAC. Het doel van de toets is om na te gaan of er gedragingen in het verleden of het privé-leven van een kandidaat zijn, die als niet integer ervaren kunnen worden. Als er zulke situaties zijn, is dat niet per definitie een reden om iemands kandidatuur af te wijzen. Ook hoeven die situaties niet per definitie bekend gemaakt te worden; de partij moet er echter wel van op de hoogte zijn.

Een belangrijke vraag bij de beoordeling van integriteit is hoe de kandidaat zelf omgaat (of eerder is omgegaan) met situaties of gedragingen die vallen onder integriteitsproblemen. Belangrijk is vooral of iemand transparant in zijn of haar handelen is en waar mogelijk inspanningen heeft verricht om de integriteit te herstellen. Ook is de vraag hoe hij of zij terugkijkt op de betreffende voorvallen of situaties van belang.

Kandidatencommissies worden geacht in redelijkheid onderzoek te doen om eventuele integriteitskwesties te achterhalen. Desondanks blijft het belangrijkste uitgangspunt dat de sollicitant zelf verantwoordelijk is voor het inzicht in welke zaken gevoelig kunnen liggen en het melden hiervan.

Stappenplan toetsing bij kandidaatstelling

Kandidatencommissies volgen het volgende stappenplan voor de integriteitstoets. Als twijfel ontstaat over een voor te dragen sollicitant, informeert de voorzitter van de kandidatencommissie de voorzitter van het PAC-bestuur als portefeuillehouder Integriteit.

1. Briefing kandidatencommissies

Bij de start van een kandidaatstellingsprocedure wordt de kandidatencommissie zorgvuldig door de bestuursvoorzitter gebriefd over het integriteitsprotocol.

2. Integriteitsverklaring voor PAC kandidaten

Sollicitanten vullen de integriteitsverklaring in en ondertekenen deze. In de verklaring wordt nadrukkelijk gevraagd naar mogelijk controversiële of belastende gebeurtenissen of omstandigheden, binnen en buiten de partij. Uiteraard hoeft een bevestigend antwoord op een van de vragen niet tot een negatief oordeel over de integriteit te leiden, maar het is belangrijk dat de partij op de hoogte is van mogelijke integriteitsvraagstukken.

3. Gesprek

Tijdens het een gesprek be vraagt de kandidatencommissie de sollicitant over integriteit Dit gebeurt aan de hand van de ingevulde integriteitsverklaring; daarnaast is het belangrijk dat de commissie goed doorvraagt om te achterhalen of er zaken zijn die de sollicitant zelf niet als integriteitsrisico inschat. De kandidatencommissie kan verder casuïstiek gebruiken om het gesprek over integriteit te verdiepen.

4. Nader onderzoek integriteitskwesties

Als de kandidatencommissie van mening is dat er aanleiding is om de integriteitsvraag nader te bespreken, dan:

- stelt zij de kandidaat op de hoogte van haar twijfels en verzoekt hem of haar meer informatie te verstrekken over de zaak die de twijfels gewekt heeft, en mogelijk ook meer referenties;

- stelt zij vast of de ingebrachte informatie/referenties een objectief beeld van de zaak schetsen;
- stelt zij samen met de sollicitant een overzicht van ter zake doende onderwerpen op als agenda voor een of meer vervolggesprekken;
- na afronding van het aanvullend onderzoek, stelt de commissie het definitieve kandidatenadvies vast.

Bewaartermijn gegevens

Alle vertrouwelijke gegevens van en over kandidaten worden na afloop van de interne verkiezingen onder verantwoordelijkheid van de partijvoorzitter bewaard voor een maximale periode van vijf jaar. De bewaartermijn wordt verlengd als kandidaten zich in een nieuwe procedure opnieuw kandidaat stellen. De informatie is slechts toegankelijk voor de partijvoorzitter, kandidatencommissies en de betrokken kandidaat. De wijze waarop gegevens of oude feiten worden gewogen, is telkens de verantwoordelijkheid van de dan functionerende kandidatencommissie. Daarbij is “de kennis van nu” leidend, alsmede het getoonde inzicht en transparantie van de betreffende kandidaat zelf.